

καυλῶν ἀραβοσίτων, τὰ δόπια ἀλήθουντες εἰς γει-
ρομύλους μετασκευάζουσιν εἰς ἄλευρον. Τοῦτο δὲ
μεταποιοῦσιν εἰς ἄρτον, ἢ ὡς ἐκεῖνοι λέγουσι: ζε-
στασλαρί, δηλαδὴ ζυμόνοντες ὅσον ἄλευρον τοῖς
ἄρκετ ἵνα προγευματίσωσιν ἢ γευματίσωσι, ψή-
νουσιν ἢ μᾶλλον θερμάνουσιν ἐπὶ ὄμαλῆς θερμο-
τάτης πέτρας, τὴν αὐτὴν δὲ ἐργασίκην ἐπανα-
λαμβάνουσιν ὅταν πάλιν λάβωσι χρείαν ἄρτου.
Ἄν ἡ οἰκοδέσποινα ἥγε ἔγκυος, τῇ δίδωσι δύο με-
ρίδας ἄρτου μίαν δὲ ἔχεται καὶ ἑτέραν διὰ τὸ
ἔμβρυον τὴν αὐτὴν δὲ φυλοφροσύνην ποιοῦσι καὶ
εἰς τοὺς ζένους.

Γνωσὸν ὑπάρχει ὅτι ὁ πράμνειος οἶνος τῆς Ἰ-
καρίας κατελέγετο τὸ πάλαι ἐν τοῖς ἀρίστοις, ὡς
ὁ Ἀρμφις παρ' Ἀθηναίων μαρτυρεῖ,

Ἐν θουρίοις τ' οὐλαιον, ἐν Γέλῃ φυκαῖς

Ἰκαρίος οἶνος, ἰσχάδες Κιμώλιαι.

Οἱ δὲ οἶνοι οὗτοι, οὐ καὶ δὲ Ὁμηρος ἐν Ἰλιάδι Λ.
145 καὶ Ὀδυσσείᾳ Κ. 235 μνημονεύει, ἡτο,
κατὰ τὸν Ἐπαρχίδην, οὕτε γλυκὺς, οὕτε παχὺς,
ἀλλ' αὐστηρὸς καὶ σκληρὸς καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἀ-
ριστοφάνης τὸν παρομοιάζει πρὸς τοὺς σκληροὺς
καὶ ἀστεμφεῖς ποιητάς. Ταῦν παρὰ τοῖς Ἰκα-
ρίοις καλεῖται Αλγκυρός καὶ εἴνε λευκὸς καὶ
σφρόδρος εἰς ἄκρον.

Ἐθίμιον βδελυρὸν καὶ περίεργον τῶν Ἰκαρίων
εἴνε τὸ λεγόμενον Στρουμπάλισμα: δηλονότι
ὅταν νεκρός τις, ἐκταφεῖς μετὰ δριψμένον χρόνον
εὑρεθῇ ἄλυτος, τότε ταρταλιάζεται ἡτοι μελη-
δὸν κατακόπτεται: ὑπὸ τῶν κατοίκων, φρονούν-
των ὅτι διαθάνεται τὸ κάκιστος ἄνθρωπος καὶ ἔβρυ-
κολάκισσε. Τὰ λοιπὰ ἥθη τῶν Ἰκαρίων εἴνε ἀπ-
λοῖκα, κλίνουσι δὲ πρὸς τὴν κλοπὴν, καὶ διη-
γοῦνται ὅτι ἄνθρωπός τις τοῦ δόπιου ἔκλεψαν
μίαν αἵγα προσέφυγε παρὰ τῷ ιερεῖ τοῦ χωρίου,
ὅπως δὲ ἀφορισμοῦ προσκαλέσῃ τὸν κλέψαντα
νὰ τὴν ἀποδῷτη πρὸς τὸν κύριον της ἀλλ' δὲ
ιερεὺς, δοτις, φαίνεται, δὲν ἥτον ἀμέτοχος, εἰ
μὴ πρωτουργὸς τῆς κλοπῆς, ἐπετίμησεν ἐπ' ἐκ-
κλησίκας τοὺς πιστοὺς διὰ τῶν ἔξης λόγων. «Ο-
ποιος ἔφαγε τοῦ Ζεχαρία τὴν αἵγα νὰ λύσῃ καὶ
νὰ καταλύσῃ διάρυγγάς του. Οποῦ τὴν ἔφαγε,
τὴν ἔφαγε, κι' δοτις τὴν ἔφαγε νὰ σκασαίσῃ τη
νάνάκουσι, τζουκάλια νὰ βράσσουσι (ἀμήν).»

Η διάλεκτος τῶν Ἰκαρίων περιέχει πολλὰς ῥί-
ζας ἀρχαιοτάτων Ὅμηρικῶν λέξεων, ἀλλὰ το-
σοῦτον παρεφθαρμένως προφερομένας, ὥστε ἀδυ-
νατεῖ τις ἀκούων νὰ εἰκάσῃ δόπιας γλώσσης

εἶνε. Ἐκ παραδείγματος, ὁ Ἰκαρίος λέγει ἀτῇ ἔλ-
σει οοι ἀντὶ ἀτη ἐλευσέται σοι == Ήα σοὶ ἐπέλθη
βλάβη, φθορά, ἔσσον μου τὴν αἷα καὶ μολυβόνω σε
== ἄφες τὴν αἵγα μου καὶ σὲ φονεύω. κλ.

Διοικητικῶς δὲ ἡ Ἰκαρία ἀποτελεῖ μέρος τῆς τε-
τρανήσου (Ικάρου, Καλύμνου, Λέρου καὶ Πάτμου,
αἵτινες τὸ σύνολον πληρώνουσιν εἰς τὸν σατρά-
πην τῆς Ῥόδου ὁγδοήκοντα χιλιάδας γροσίων)
καὶ πληρώνει γράσια δεκαεννέα χιλιάδας τὸ ἀνά-
λογον αὐτῆς, διοικουμένη ὑπὸ Τούρκου διοικητοῦ.

Τοιοῦτα εἴνε δσα κατὰ τὴν τριήμερον ἐν Ἰκα-
ρίᾳ διατριβήν μου ἐδυνάθην νὰ ἴδω. Βεβαίως νήσος
στερουμένη συγχοινωνίας πρὸς ξένους, ἀπροσπέ-
λχστος εἰς ἀλλοδαποὺς, στερουμένη παντὸς μέ-
σου πρὸς διανοτικὴν ἀνάπτυξιν, πολὺ δπίσω
διάτελε καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν δέον ὅμως νὰ
διμολογήσωμεν ὅτι ἀφ' ὅτου ὁ νῦν ποιμενάρχης
Σάμου καὶ Ἰκαρίας Κ. Γαβριήλ, ἀνήρ κατὰ πάν-
τα σεβάσμιος καὶ ἐνάρετος, ἀνέλαβε τὴν ποιμαν-
τορίαν νήσου νέκεινης, πολλὴν κατέβαλε
προσπάθειαν πρὸς ἐκρίζωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἀρ-
χαίων προλήψεων καὶ πρὸς διαδοσιν πνεύματος
ὑγειοῦς καὶ εὐσεβοῦς: ἐλπίζομεν δὲ ὅτι αἱ προ-
πάθειαι τῆς πανιερότητός του θέλουσι φέρει ἀγχ-
θούς καρποὺς ἐν τάξει.

ΕΠΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΔΗΣ.

ΟΛΙΒΙΕΡΟΣ ΓΟΛΣΜΙΟ.

‘Τὸν λόρδον Μαχώλει.

ΟΛΙΒΙΕΡΟΣ ΓΟΛΣΜΙΟ, εἰς τῶν τερπνοτέρων ἄγ-
γλων συγγραφέων τοῦ δεκάτου ὁγδόου αἰώνος, κα-
τάγετο ἐκ Σαξωνικῆς τινος διαμαρτυρουμένης οἰ-
κογενείας πρὸ πολλοῦ ἀποκατεστημένης ἐν Ἰρ-
λανδίᾳ, καὶ ἡτις, ὡς καὶ πολλαὶ ἔτεραι Σαξωνι-
καὶ καὶ διαμαρτυρούμεναι οἰκογένεικι, εἶχεν ὑπο-
φέρει κατὰ τὰς ταραχώδεις ἐποχὰς, πλείστας ὅ-
σας καταδρομὰς ὑπὸ τῶν ἐγγωρίων. Ο πατήρ του
Ολιβιέρου, Κάρολος Γόλσμιθ, εἶχε σπουδάσει ἐπὶ
τῆς Βασιλίσσης Ἄννης εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν σχολεῖον
τοῦ Ἐλφεν. Ἐρχετεὶς τὴν κόρην τοῦ διδασκάλου
τοῦ σχολείου ἐκείνου, ἐνυμφεύθη αὐτὴν, καὶ γενό-
μενος κληρικός, κατέκησεν εἰς τι χωρίον καλού-
μενον Πάλλην, ἐν τῇ κομητείᾳ τοῦ Λονγφόρδου.
Ἐκεῖ δὲ διατριβῶν μόλις ἡδύνατο ν' ἀπολαμβάνῃ
τὰ πρὸς διατροφὴν τῆς γυναικός του καὶ τῶν τέ-
κνων του, ἐργαζόμενος εἴτε ὡς ἐφημέριος, εἴτε ὡς
ἐνοικιαστής ὑποστατικῶν.

Ἐν τῇ Πάλλῃ ταύτῃ ἐγενήθη ὁ Ὀλιβιέρος Γόλσμιθ, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1728. Τὸ χωρίον τοῦτο, καθ' ὃν ἀφορᾶ τὰς πρακτικὰς τοῦ βίου λεπτομερείας, τόπον ἀπέγει τότε τῆς πλουσίας καὶ ἀχαμάτου πρωτευούσης ἐν ᾧ ὁ Γόλσμιθ διήνυσε τὰ τελευταῖς τοῦ βίου του ἔτη, ὃν ἀπέχει σήμερον ἀπ' αὐτῆς ἕπαυλὶς τις τοῦ ἄνω Καναδᾶ ἡ κατώνιδν τι τῆς Αὔστραλίας. Ἐτί καὶ σήμερον οἱ ἀποπειρώμενοι ἐνθουσιασταὶ νὰ εἰσχωρήσωσι μέχρι τῆς γενεθλίου χώρας τοῦ ποιητοῦ ἀναγκάζονται νὰ διανύσωσι πεζοὶ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ὁδοῦ. Τὸ χωρίον ἀφίσταται πασῶν τῶν μεγάλων ὁδῶν, καὶ εἶναι ἐν μέσῳ αὐχμηρᾶς πεδιάδος, ἥτις, ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν βροχῶν, μεταβάλλεται συνήθως εἰς λίμνην. Οἰασδήποτε στερεᾶς ἀμάξης ἀπεπειράτο τις νὰ κάμη χρῆσιν εἰς τὰς διατεμούσες τὴν πεδιάδα ἐκείνην ὁδούς, θὰ ἔβλεπεν αὐτὴν συντριβομένην εἰς τεμάχια. Εἴς τινας μάλιστα χαράδρας καὶ ἀτραποὺς εἶναι ἀδύντον νὰ εἰσχωρήσωσι καὶ οἱ στερεώτεροι τῆς ἀμάξης τροχοί.

Δίαν παιδὸς ἔτι ὄντος τοῦ Ὀλιβιέρου, προσερέθη τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐφημερίᾳ ἀποφέρουσα εἰσόδημα διακοσίων λιρῶν στερεινῶν περίπου, ἐν τῇ κομητείᾳ τοῦ Βεστμεάθ. Τότε ἡ οἰκογένεια ἀπασκά ἐγκατέλιπε τὴν καλύβην τῆς ἐρήμου, ὅπως κατοικήσῃ εὐρύχωρον οἰκίαν ἰδρυομένην παρά τινα λεωφόρον πλησίον τοῦ χωρίου Λίσσον. Ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτη ὑπηρέτρια τις ἐδίδαξε τὸν παῖδα τὰ γράμματα ἢ ἐγίνωσκε, δοτις ἐν ἥλικᾳ ἐπτὰ ἑτῶν ἐπέμψθη ἀκολούθως εἰς τις σχολείον τοῦ χωρίου, διηγήθηνεν εἰς ὑπό σύνταξιν γηραιὸς καταλυματίας. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἐδίδασκε μόνον ἀνάγνωσιν, γραφὴν καὶ ἀριθμητικήν κατεῖχεν ὅμως ἀνεξάντλητον θησαυρὸν ἴσοριῶν περὶ βρυκολάκων, καὶ μοιρῶν καὶ νηρῶν, περὶ τῶν διασήμων ἀρχιληπτῶν Ἰρλανδῶν, Βάλδεσαργή Ὀδονέλλου καὶ Χογάνου τοῦ Καλπαστοῦ, περὶ τῶν ἀνδραγαθημάτων τοῦ λόρδου Πετερθορώθ καὶ τοῦ λόρδου Σανώπου, καὶ περὶ ἄλλων δικοίων φύσεως ἀντικειμένων. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἤκολούθει τὴν τῶν διαμαρτυρουμένων θρησκείαν, ἀνήκειν ὅμως εἰς τὴν τῶν αὐτοχθόνων γενεὰν, ἐλάλει τὴν ἵρλανδικὴν διάλεκτον, καὶ τὸ καλλίτερον πάντων, ἀπήγγελεν ἐκ προχειρού στίχους. Ὁ Ὀλιβιέρος κατέστη λίγων πρωτίμων, καὶ καθ' ἀπαντα αὐτοῦ τὸν βίον διετέλεσε περιπατῶς θησαυροῦς τῆς ἵρλανδικῆς μούσικῆς, καὶ κυρίως τῶν μουσικῶν συνθέσεων τοῦ Καρολανοῦ, καὶ ἤκουεις μάλιστα τὴν ἀρπην τοῦ ἀκψώδου τοῦ-

τοῦ ἐκπέμπουσαν τοὺς τελευταίους αὐτῆς φθόγγους (1).

Οφείλομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ὁ Ὀλιβιέρος, εἰ καὶ ἥτον Ἀγγλος τὸ γένος καὶ ὑπῆρχε διὰ πολλῶν δεσμῶν συνδεδεμένος μετὰ τῆς ἀνεγνωρισμένης ἐκκλησίας, οὐδέποτε ἔδειξε τὸ ἐλάχιστον σημεῖον τῆς περιφρονητικῆς ἔκσινης ἀντιπαθείας μετ' ἣς, καθ' οὓς χρόνους ἔζη, ή ὑπερισχύουσα μειονότης ἐν Ἰρλανδίᾳ ἔθεωρει γενικῶς τὴν κατακτηθεῖσαν πλειονότητα. Ὁχι μόνον δὲ δὲν συνεμπερίζετο τὰς ἴδεας καὶ τὰ αἰσθήματα τῆς γενεᾶς εἰς ἣν ἀνήκει, ἀλλὰ ἡσθάνετο ἀπεναντίας ἀπέγθειαν πρὸς τὴν ἔνδοξον καὶ ἀΐδιον μνήμην, ὡς ἀπεκάλουν Γεώργιον τὸν Γ': καὶ δέ τοι μάλιστα ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου Γεώργιος δ Γ'. ὑπεστήριζεν ὅτι μόνη ἡ ἀνόρθωσις τῆς ἐκδιωγθείσης οἰκογενείας ἤδυνατο νὰ σώσῃ τὸν τόπον.

Ἐννεαέτης ἔτι ὣν ὁ Γόλσμιθ ἐγκατέλιπε τὸ πεντηρὸν σχολεῖον τοῦ γηραιοῦ στρατιώτου καὶ ἐπέμψθη εἰς διάφορα προπατευτικὰ σχολεῖα, ἔνθα ἀπέκτησε γνώσεις τινὰς τῶν νεκρῶν γλωσσῶν. Φάνινεται ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ βίος αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξε πολὺ εὐτυχής. Καθὼς θλέπομεν εἰς τὴν θαυμασίαν εἰκόνα του, τὴν εὐρισκομένην ἥδη εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Κνόουλ, οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου του ἥσαν τόσῳ σκληροί, ὡστε κατήντων μέχρι τοῦ αἰσχροῦ. Ἡ νόσος εὐλογίκη τοῦ εἰχεν, ἀφήσει τρομερὰ ἔγχυη. Ήτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα καὶ τὰ μέλη του ἥσαν κακῶς ἐνηρμοσμένα πρὸς ἄλληλα. Αἱ σωματικαὶ ἐλλείψεις εἶναι ἀσυγχώρητοι μεταξὺ τῶν παίδων, πρὸς δὲ τῷ γελοίῳ τῆς μορφῆς τοῦ δυστυχοῦς Ὀλιβιέρου, προσετίθεντο ἡ ἀπλοικότης καὶ φυσική τις προδιάθεσις εἰς λάθη, ἀρ̄ δὲν οὐδέποτε ἔμεινεν ἀπηλλαγμένος. Κατέστη θέμεν τὸ ἀντικείμενον τῶν σκωμμάτων τῶν λοιπῶν παίδων καὶ τῶν διδασκάλων, ἐδεικνύετο διὰ τῆς χειρὸς ὡς τι φρόντηρον κατάλληλον νὰ διώκωνται τὰ πτηνὰ ἀπὸ τῆς αὐλῆς τῆς ἀνέσεως, καὶ ἐδέρετο ἐν τῇ τάξει τοῦ σχολείου ὡς τις μωρός. Ακολούθως ὅτε ἀπέκτησε φιλολογικὴν φήμην, ἐκεῖνοι ὅσοι ἐνέπαι-

(1) Ὁ Τορλώθ Καρολανὸς ἐγενήθη ἐν Νοβδέρῳ τῷ 1670 καὶ ἀπέθανε τῷ 1738 ἐν Ροσκομόνῳ. Ὁ Τορλώθ οὗτος ρχψωδὸς διέτρεχε τὴν Ἰρλανδίαν ἀπαγγέλλων τὰς ὡδάς του, ἀπανταὶ ὑποδεχόμενος παρὰ πάντων φιλοζένων, καὶ πληρώνων διὰ τῶν στίχων του τὴν φιλοζενίαν ἣν μετὰ προθυμίας τῷ προσέφερον. Ὁ Γόλσμιθ ἤδυνατο νὰ τὸν ἀκούσῃ παρὰ τῷ θεώρη του Κονταρίνη, δέ τοι οὕτος κατώκει ἐν Ροσκομόνῳ. (Σημ. τοῦ γάλλου μεταφραστοῦ.)

ζον αὐτὸν ἄλλοτε, ἀνεμιμνήσκοντο καὶ διηγοῦντο διάφορα ἐπεισόδια τῆς νεανικῆς του ἡλικίας οὗτοι ἀναφέρουσιν ἀπαντήσεις καὶ ἐπιγράμματα αὐτοσχεδιασθέντα ὑπ' αὐτοῦ (1), ἀτινα, εἰ καὶ διῆλθον ἀπαρατήρητα τότε, μετὰ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη βραδύτερον ἔθεωρήθησαν ὡς πρώτον δεῖγμα τῆς εὐφυΐας εἰς ἣν δφείλονται· Ὁ ἐφημέριος τοῦ Βακερέλδου καὶ Τὸ δηκαταλειεμένον χωρίον.

Κατὰ τὸ δέκατον ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του ὁ Ὀλιβιέρος Γόλσμιθ εἰσῆλθεν ὡς ὑπότροφος εἰς τὸ ἐν Δουβλίνῳ γυμνάσιον τῆς Τριάδος. Οἱ ὑπότροφοι ἐτρέφοντο καὶ ἐδιδάσκοντο δωρεὰν, μόνον δὲ ἐπλήρωνον μικράν τινα ποσότητα διὰ τὸ οἰκηματοῦ πεθάλλοντο ὅμως εἰς τινας δουλικὰς ὑποχρεώσεις ἀφ' ὧν πρὸ πολλοῦ ἀπηλλάχθησαν. Ἐσάρωνον, λόγου λάριν, τὴν αὐλὴν, ἔφερον τὰ φαγητὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν ἀνωτέρων των, ἥλασσον τὰ τρυβλία καὶ ἔχειν τὸν ζῦθον εἰς τὰ ποτήρια τῶν λοιπῶν τοῦ γυμνασίου μελῶν. Οἱ Γόλσμιθ, κατώκησεν οὐχὶ μόνος εἰς τινὰς περιόδους, εἰς τὸ παράθυρον τοῦ δποίου φάνεται εἰσέτι χαραγμένον ὑπὸ τοῦ ἰδίου τὸ ὄνομά του. Ἀπὸ τῶν ὑπερών τούτων πλειστοὶ σπουδασταὶ ἀγάρθησαν εἰς τὸ ἀξιώμα τοῦ λόρδου καγγελαρίου, ἢ ἔφεραν μέχρι τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπισκόπου. Ἀλλ' ὁ Γόλσμιθ, ἐνῷ πεθάλλετο εἰς τὰς ταπεινωτικὰς τῆς θέσεώς του ὑπηρεσίας, ἔχανε συνάμψι καὶ τὰ πλεονεκτήματα αὐτῆς. Παρημέλησε τὰς σχολεικὰς μελέτας, καὶ ἀπήντησε κακῶς εἰς τὰς ἔξετάσεις· παραχρέιθεις εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν τῆς τάξεως του διὰ τὸ νὰ ὑπεκρίθῃ τὸν γελωτοποιὸν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν μαθημάτων, ὡνειδίσθη προσέτι αὐστηρῶς διότι ἐκένωσε τὴν ἀντλίαν του ἐπὶ ἑνὸς κλητῆρος, καὶ ἐδάρη ἀνιλεῶς ὑπὸ βαρβάρου τινὸς, τῶν διδασκάλων του, διότι ἐδώκε χορὸν εἰς εὐθύμους τινὰς φίλους του καὶ εἰς τινὰς ἐλαφρὰς νεάνιδας τῆς πόλεως εἰς τὸν ἀνώτατον τῆς οἰκίας ὅροφον.

(1) Μολονότι ὁ Γόλσμιθ ἤρχισε νὰ στιχουργῇ ἀπὸ τοῦ ἔβδομον τῆς ἡλικίας του ἔτους, τινὲς τῶν ἀπαντήσεών του δυνατὸν νὰ ἐποιήθησαν μετὰ ταῦτα, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, οἱ διαφόρως ὑπὸ πολλῶν ἀναφερόμεναι, ὃν μία εἴναι καὶ ἡ ἀκόλουθος. Εἰς τινα τοῦ χωρίου χορὸν, ἐνθουσιασθεὶς ἐν τῆς μουσικῆς τῆς ἀσκομανδύρας δὲ νέος Ὀλιβιέρος, ἐπῆδησεν εἰς τὸ μέσον ἔξαίφνης καὶ ἤρχισε μόνος νὰ πηδᾷ ἐν τῷ μεταξὺ τῶν δύο ἀντιγόρων διαλειμματι· τοῦτο ἴδων δι μουσικὸς ἐφώναξε· «'Ιδέτε τὸν Αἴσωπον χορεύοντα.» Τὰς λέξεις ταύτας ἀκούσας δὲ Ὀλιβιέρος ἀπογύνησε πρὸς τὸν μουσικὸν τὸ ἀκόλουθον δίστιχον.

Εἶν' δὲ χορευτῆς γελοῖος, πλὴν κ' δὲ μουσικὸς πολὺ, Ναὶ, δὲ Αἴσωπος χορεύει καὶ δὲ πίθηκος του αὐλεῖ.

Ἐνῷ δὲ Ὀλιβιέρος διῆγεν ἐν Δουβλίνῳ βίον μεταξὺ ῥυπαράς ἐνδείας καὶ ἀκόσμους-ἀστωτείας, ἀπέθανεν δὲ πατήρ αὐτοῦ, καταλιπὼν αὐτῷ ὁμοιονυμίαν μικρόν τι ἄρτου τεμάχιον. Θένος τότε σπουδαστής ἔλαβε τὸν βαθμὸν τοῦ δοκίμου καὶ ἐγκατέλιπε τὸ πανεπιστημεῖον. Κατ' ἀρχὰς κατώκισεν εἰς τὸ πενιχρὸν οἰκημα ὃπου εἶχεν ἀποσυρθῆ μετὰ τὴν ηρείαν αὐτῆς ή μάτηρ του. Εἶχεν ἥδη συμπληρώσει τὸ εἰκοστὸν πρῶτον τῆς ἡλικίας του ἔτος, ἦτο διεθετούσην ἀνάγκην ὅπως ἐναγκαλισθῆ κερδαλέον τι ἔργον· ἀλλ' ἐφαίνετο δτι ή ἐκπαίδευσίς του δὲν εἶχε καταστήσει αὐτὸν ἀρμόδιον εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ἐνδύεται διφάσματα λαμπροῦ χρώματος, δηγάπας ὡς ή μέλισσα, νὰ παιζῇ τὰ χαρτία, νὰ τρχωδῇ ἵρανδικοὺς ἥχους, νὰ παιζῇ τὸν αὐλὸν, νὰ ἀλισύη κατὰ τὸ θέρος, καὶ νὰ διηγήται περὶ τὴν έστίαν τὰς ιστορίας τῶν βρυκολάκων ἐν κατιώχειμῶνος. Πέντε δὲ ἔπιτηδεύματα ἐδοκίμασε τὸν κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀνευ τινὸς διποτυχίας. Κατ' ἀρχὰς ἔκλινε πρὸς τὴν τῶν κληρικῶν τάξιν, ἀλλὰ, παρουσιασθεὶς ἐνδεδυμένος πορφυρᾶ ἱμάτια, ἀπεδιώθη ἀμέσως τοῦ ἐπισκοπικοῦ μεγάρου. Ἀκολούθως εἰσῆλθεν ὡς παιδικωγός παρά τινα πλουσία οἰκογενείᾳ, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ παρήτησε καὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἔνεκα ἔριδος συμβάσης ἐν τῷ παιγνηδίῳ. Τότε ἀπεφάσισε νὰ μεταναστεύσῃ εἰς Ἀμερικήν, καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ μετ' εὐχαριστήσεως εἶδον αὐτὸν ἐπὶ ὡραίου ἵππου ἀναχωροῦντα διὰ Κόρκη, καὶ ἔχοντας ὡς ἐφόδιον ἐν τῇ πήρα τριάκοντα λίρας στερλίνας. Ἀλλὰ μόλις παρῆλθον ἐξ ἔβδομάδες καὶ εἶδον αὐτὸν ἐπανερχόμενον ἐπὶ ἀθλίου ἵππαριου ἀνευ λεπτοῦ, καὶ ἥκουσαν αὐτὸν λέγοντα εἰς τὴν μητέρα του, δτι τὸ πλοῖον ἐπὶ τοῦ δποίου ἔμελλε νὰ ἐπιβῆ, θέλον νὰ ὀφεληθῇ ἐκ τοῦ οὐρίου ἀνέμου τοῦ πνεύσαντος καθ' ἣν δράων ηρίσκετο οὗτος εἰς τινὰ διασκέδασιν, ἔκαμε πανία καὶ ἀνευ αὐτοῦ. Απεφάσισε τότε νὰ σπουδάσῃ τὴν νομικήν, καὶ εἰς γεναῖος συγγενεῖς του τῷ προσέφερε συνδρομὴν πεντήκοντα λίρας στερλίνας, τὰς δποίας λαβῶν δ νέος Γόλσμιθ ἀνεχώρησεν εἰς Δουβλίνον καθ' ὅδὸν ὅμως παρεσύρθη ἐντός τινος οἰκίας χαρτοπαικτῶν καὶ ἐκεῖ ἔχασε καὶ τὸ τελευταῖον του σελίνιον. Ἐσυλλογίσθη τότε νὰ ἐκμάθῃ τὴν ιατρικήν. Δι' ἐφάνους ἐσύναξαν δι' αὐτὸν μικρόν τι κεφάλαιον, καὶ ἐπεμψάντος αὐτὸν εἰς Ἐδεμβούργον. Ήτο δέδη εἰκοστετραετής. Ἐν Ἐδεμβούργῳ διεβίωσε δεκαοκτὼ μῆνας, ὑποτιθέμενος δτι ἐσπουδάζει, καὶ ἀληθῶς ἐσταχυσολγησεν ἐπιπλαίσιος τινὰς γράσεις ἐκ τε-

τῆς χρημάτων καὶ τῆς φυσικῆς ἴστορίας. Εἶκεθεν μετέβη εἰς Λούδην, πάντοτε ἰσχυριζόμενος ὅτι σπουδάζει τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ περίφημον τοῦτο πανεπιστημεῖον κατέλιπε, τὸ τρίτον ἐν ᾧ εἶχε δικημένει, ἔχων εἰκόσιεπτά ἑτᾶν ἡλικίαν, χωρὶς νὰ λάθη οὐδένεν βαθύμῳ καὶ φέρων μεθ' ἔχυτον ἀντὶ πάσης ἐπιστήμης. λέξεις τινὰς τῆς ἱστορίας, καὶ μὴ ἔχων ἄλλο κτῆμα ἢ τὰ φορέματα ἢ ἐφόρει, καὶ τὸν αὐλόν του. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὅμως ὑπῆρξεν αὐτῷ χρήσιμος φίλος, καθότι διεργόμενος πεζὸς τὴν Φλάνδραν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἑλβετίαν ἔπαιξε διαφόρους ἥχους εἰς οὓς ἔτρεχον ἀπανταχοῦ οἱ χωρικοὶ διπώς χορεύωσι, καὶ οὕτω εὑρίσκει πολλάκις διὰ τοῦ μέσου τούτου τὸν δεῖπνόν του καὶ κλίνην εἰς ḥιν νὰ κοιμηθῇ. Αἱ τοικῦνται ἀποδημίαι του ἔφερον αὐτὸν μέχρι τῆς Ἰταλίας, ἀλλ' οἱ Ἰταλοὶ δὲν ἔνοστιμεύοντο τόσον εὐκόλως τοιούτον μουσικὸν, διὸ ἡναγκάσθη, διπὼς ζῆ, νὰ προσδράψῃ εἰς τὰς ἐλεημοσύνας ἀς διένεμον ἔξω τῶν θυρῶν τῶν Μοναστηρίων. Οφείλομεν ὅμως νὰ σημειώσωμεν ὅτι τὰ ὑπ᾽ αὐτοῦ διηγούμενα καθ' ὅσον ἀφορῇ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῆς ζωῆς του, δὲν πρέπει νὰ πιστεύωνται καθ' ὅλοκληρίαν. Ή καθαρὰ ἀλήθεια οὐδέποτε ἀπετέλεσε μέφος τῶν ἀρετῶν τοῦ Γόλσμιθ, καὶ ὁ ἀνθρωπὸς ἐκεῖνος ὅστις εἶναι ἀνακριθῆς εἰς τὰς διηγήσεις του, εἶναι ἔτι μᾶλλον ἀνακριθῆς ὅταν λαλῇ περὶ τῶν ταξειδίων του. Πράγματι, ὁ Γόλσμιθ ὀλίγον θὰ ἐσέθετο τὴν ἀλήθειαν ἀφοῦ διενόθη νὰ γράψῃ καὶ νὰ δημοσιεύσῃ ὅτι παρευρέθη ἐν τινὶ σπουδαίᾳ συνομιλίᾳ μεταξὺ Βολταίρου ἢ Φοντανέλλη, καὶ ὅτι ἡ συνομιλία σύτη ἐγένετο ἐν Παρισίοις. Ἡδη, εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ Βολταίρος ἐνόσῳ ὁ Γόλσμιθ διέτριβεν ἐν τῇ Ἡπείρῳ, ηὗρισκετο οὐχὶ ὀλιγάτερον τῶν ἑκατὸν λευγῶν μακράν τῶν Παρισίων.

Τῷ 1756, τῷ τελευταίῳ τῶν ἀποδημιῶν του ἔτει, ἀπεβίβασθη ὁ Γόλσμιθ εἰς Δούρδρον ἄνευ λεπτοῦ, ἄνευ φίλων, ἄνευ ἐπαγγέλματος. Ἀληθῶς ὅμως εἶχε λάθει, — ἂν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀναπόδεικτον μαρτυρίαν του, — εἶχε λάθει, λέγομεν, δίπλωμα διδάκτορος ἐκ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Παδούνης ἀλλὰ καὶ ὁ τίτλος οὗτος τῷ ἥτο διλος ἀνωφελής. Ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπου ἔφθασεν, ἥτο πάντη περιττὸς ὁ αὐλός του, οὐδὲ ηὗρισκοντο κακὸν μοναστήρια, διὸ ἡναγκάσθη, διπὼς ζῆσῃ, νὰ προσδράψῃ εἰς ἀπηλπισμένα μέσα. Καὶ πρῶτον ἐγένετο ἀλήτης κωμικὸς, ἀλλ' οὔτε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οὔτε ἡ συμπεριφορά του ἤσαν ἐπιτήδεια ὅπως διαπρέψῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔξω καὶ τοῦ εὐτελεσέρου

θεάτρου. Ἀκολούθως ἀνέλαβε νὰ τρίβῃ φάρμακα ἐν τῷ ἱγδίῳ φαρμακείου τινὸς καὶ νὰ τρέχῃ τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου φέρων τὰς φιάλας μεθ' ἃς τὸν ἐπεφόρτιζον οἱ ἐλεήμονες φαρμακοποιοί. Εἴτε συγκατητιθίσθη μετά τινος συμμορίας ἐπαυτῶν, ἔχουστις τὴν φωλέαν της εἰς τὸ ΑΞ-Γιάρδ. (1) Ἐπί τινα χρόνον ἐγένετο διδάκτορος ἐν τινὶ λυκείῳ, ὅπου τοσοῦτον ζωηρῶς ἡσθάνθη τὰς δυστυχίας καὶ τὸν ἐξευτελισμὸν τῆς τέχνης ταύτης, ὡςτε ἔθεωρτεν ἔχυτὸν εὐτυχῆ νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ ὅπως κερδίζῃ τοῦ λοιποῦ τὸν ἄρτον του λαμβάνων ὑπηρεσίαν παρά τινι βιβλιοπώλῃ ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν νέαν ταύτην τέχνην εὔρεν ἔτι ἐξετελιστικώτερον ζυγὸν, καὶ οὕτω μετὰ προθυμίας ἀνέλαβε καὶ πάλιν τὸ τοῦ διδασκάλου ἔργον. Εἴτα ἐπέτυχε νὰ διορισθῇ ὑπίκτρος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐταιρίας τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, ἀλλ' ὁ διορισμὸς οὗτος ἀνεκλήθη αὐθωρεὶ, ἀγνοοῦμεν διὰ ποιόνς λόγους. Ο Γόλσμιθ οὐδέποτε ἐλάλησε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἴναι ὅμως πιθανὸν ὅτι εὔρον αὐτὸν ἀναπιτήδειον εἰς τὸ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ τῆς θέσεώς του καθήκοντα. Μετὰ ταῦτα ἐπαρουσιάσθη νὰ δώσῃ ἔξτασεις εἰς τινὰ χειρουργικὴν Σχολὴν ὅπως λαβῇ θέσιν βοηθοῦ ἐν τινὶ ναυτικῷ νοσοκομείῳ ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν εὐτελῆ ταύτην θέσιν ἐκρίθη ἀνίκανος. Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀποθάνει ὁ διδάκτορος τοῦ σχολείου εἰς ὃ εἶχε χρημάτισεις ὑποδιδάσκαλος δι' ἐν τεμάχιον ἄρτου καὶ τὸ τρίτον μιᾶς κλίνης. Όθεν δὲν τῷ ἔμεινεν ἄλλο μέσον ἢ νὰ εἰσθῇ καὶ πάλιν εἰς τὸ εὐτελές τοῦ φιλολόγου ἐπάγγελμα. Ο Γόλσμιθ ἐνοικίασεν ἥδη ἐν δωμάτιον εἰς τινὰ ἀθλίαν αὐλὴν, εἰς ḥιν ὥφειλε ν' ἀναφέρῃ χάται ἀπὸ τῶν ὄχθων τοῦ ῥάκος τοῦ Fleet Ditch, διὰ συνεχοῦς σειρᾶς μελαίνων βαθμίδων, καλουμένων Breakneck Steps (ἢ κοψόλεμος ἀναβάθρα). Ή αὐλὴ ἐκείνη ὅμοι μὲ τὴν ἀναβάθραν ἐξηφνίσθη ἥδη πρὸ πολλοῦ, οἱ γέροντες ὅμως τοῦ Λονδίνου κάτοικοι ἐνθυμοῦνται καλῶς ἀμφότερα. Ενταῦθα ἐν τρικονταετῇ ἡλικίᾳ ἀποκατεστάθη ὁ δυστυχῆς Γόλσμιθ ὅπως ἐργάζεται ὥς τις τῶν καταδίκων.

Ἐπὶ δέκα ἀλλεπάλληλα ἔτη ὁ Γόλσμιθ ἐδημοσίευσε τινὰ ἔργα, τινὰ τῶν διποίων διεσώθησαν, τὰ πλεῖστα ὅμως ἀπωλέσθησαν. Ἐγραφε διάφορα ἔρθρα εἰς τὰς Ἐπιθεωρήσεις, τὰς Ἀποθήκας καὶ τὰς ἐφημερίδας, προσέτι βιβλία διὰ τοὺς παῖδας, τὰ διποία χρυσοδεμένα καὶ κεκοσμημένα μὲ ἀπ-

(1) Η ΑΞ-Λάν, ὡς λέγεται ἥδη εἶναι ἡ τρομερώτερα συνοικία τοῦ Λονδίνου.

δεις ξυλογραφίας, ἐπωλοῦντο εἰς τὸ πάλαι ποτὲ διάσημον ἐμπορικὸν τὸ κείμενον ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς πλατείας τοῦ Κομητηρίου τοῦ ἁγίου Παύλου. — ἔγραψε προσέτι μίαν διατριβὴν ἐπὶ τῆς κατασάσεως τῆς φιλολογίας ἐρ Εὐρώπῃ, ἥτις εἰ καὶ μικρὰν ἔχουσα ἀξίαν, ἀνατυποῦται εἰςέτι μετὰ τῶν λοιπῶν συγγραμμάτων του, — Ἐναί Βίοι τοῦ ὄντος Νάσση, ἀξίου μετατυπώσεως, — Ἰστορίαν τερα τῆς Ἀργυρίας, ἐπιπόλαιον καὶ ἀνακριθῆ, καλλίστην ὅμως πρὸς ἀνάγνωσιν, ὑπὸ τὸν τύπον ἐπιστολῶν πεμπομένων ὑπὸ εὐγενοῦς Δόρδου πρὸς τὸν μέν του, — καὶ τινα τερπνότατα Διχεδιάσματα τῆς κοινωνίας τοῦ Λορδίου, ὑπὸ τὸν τύπον ἐπιστολῶν Κινέζου περιηγητοῦ. Αἴπαντα τὰ συγγράμματα ταῦτα ἐδημοσιεύθησαν ἀνωνύμως, ἥτο δικαὶος λίστας γνωστὸν ὅτι πάντων τῶν ἀνωτέρω συγγραφεὺς ἦν ὁ Γόλσμιθ, ὅστις δὲ λίγον κατ’ ὅλιγον ἔλασθεν ὑπόληψιν παρὰ τοῖς βιβλιοπώλαις δι’ οὓς εἶχε γράψει αὐτά. Ἐγένετο μάλιστα, ὡς λέγομεν, δημοφιλῆς συγγραφεύς. Οὐδ’ ἡ φύσις δικαίως, οὐδὲ ἡ ἀνατροφὴ τῷ εἶχον δώσει τὰ ἀναγκαῖα προτερήματα πρὸς τὸν θέλοντα νὰ ἐπιδοθῇ εἰς σπουδαίας ἐρεύνας καὶ εἰς σοφαρὰς πραγμάτειας. Οὐδὲν ἐγίνωσκε σπουδαῖος, ἀνεγίνωσκεν ἐπὶ ποδὸς καὶ οὐδέποτε ἐμελέτησεν ἐπισταμένως τι τῶν δισων ἀνέγνωσε. Ἀναμφιβόλως ὁ Γόλσμιθ καὶ ἐγίνωρισε καὶ διέτρεξε πολὺν κόσμον, ἀλλὰ, ἀφ’ ὅσα εἰδὲς οὐδὲν ἄλλο παρετίθησεν ἢ διεφύλαξεν ἐν τῇ μηνήῃ, εἰμὴ πάρεργά τινα, καὶ τινας γελοίους χαρακτήρας· ἵσχυρῶς καὶ κατὰ τύχην πλήξαντας τὴν φαντασίαν του. Ἀλλ’ εἰ καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ κατεῖχε τοσοῦτον διλγάριθμον ὑλικὸν, ἐγίνωσκεν δικαὶος νὰ μεταχειρίζηται αὐτὸν οὕτω πως, ὥστε νὰ ἐκφέρῃ θαυμάσιον τι ἀποτέλεσμα. Ὁ πῆρξαν ἔτεροι πολλῷ μείζονες αὐτοῦ συγγραφεῖς, οὐδὲς δικαίως ὅστον αὐτὸς εὐηρέστει ἀενάως. Τὸ λεκτικόν του ἦν ἀείποτε καθαρὸν καὶ ἀφελές, καὶ ποτε, κατά τινας περιπτώσεις, ζωηρὸν καὶ ἐντονον. Αἱ διηγήσεις αὐτοῦ τέρπουσιν, αἱ περιγραφαὶ του εἰσὶ γραφικαὶ, ἥ δὲ ἀφθόνως ἴδιότροπος εὐθυμίας του λαμβάνει ἐλαφρὰν χροιὰν ἐρασμίας μελαγχολίας. Ἐν συντόμῳ, πᾶν ὅ, τι ἔγραψε, σπουδαῖον εἴτε ἀστεῖον, ἔγραφεν αὐτὸν μετὰ φυσικῆς καὶ κοσμίου χάριτος, ὅπερ δὲν ἐπερίμενε τις περὶ ἀνδρὸς διαβιώσαντος κατὰ τὸν πλεῖστον τοῦ βίου του χρόνον ἐντὸς ἀκαθάρτων κρυπτῶν, μεταξὺ κλεπτῶν καὶ ἐπαιτῶν, εἴτε μεταξὺ ἀνθρώπων τῶν τριβόδων καὶ ἄλλων τοιούτων ἀγνοτῶν, ὃντων τὸ αἰσχος τῶν μεγάλων πόλεων.

Καθ’ ὅσον τὸ δνομά του ἐγίνετο γνωστὸν, ἔβλεπεν δι Γόλσμιθ παρεκτεινόμενον καὶ τὸν κύκλον τῶν σχέσεών του. Συνεσχετίσθη μετὰ τοῦ Σαμουὴλ Ιόνσωνος, τοῦ τότε θεωρουμένου ὡς πρώτου τῶν ἐπιζώντων ἄγγλων συγγραφέων μετὰ τοῦ Ρέυνόλδου, τοῦ πρώτου τῶν ζωγράφων ἄγγλων, καὶ μετὰ τοῦ Βούρκε, ὅστις εἰ καὶ εἰσέτι δὲν εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸ κοινούόνιον, διεκρίνετο δικαὶος πλεῖστον ἐκ τῶν συγγραφῶν αὐτοῦ καὶ τῆς εὐγλωττίας του ἐν ταῖς συναντορφαῖς. Τούτων τῶν μεγάλων ἀνδρῶν δι Γόλσμιθ ἀπήκλαυσε τὴν φιλίαν. Τῷ 1763, ἐχρημάτισεν ἐν τῶν ἐννέα ἀρχικῶν μελῶν τῆς διαστήμου ἀδελφικῆς ἐκείνης ἐταιρίας, θν ἐκάλουν μὲν ἐνίστε φιλολογικὸν Κλεύθ, ἀλλ’ ἥτις ἀπέρριψεν ἀείποτε τὸ ἐπίθετον, καὶ ἥδη φέρει εἰσέτι ἐγκαυχωμένη τὸ ἀπλοῦν δνομα τὸ Κλεύθ,

Ἐν τούτοις δι Γόλσμιθ εἶχε παραιτήσει τὸ ἐντῇ κλίμακι τῆς Κουφολέμου ἐνδιαίτημά του, καὶ εἶχεν ἐνοικιάσει οἰκίαν τινὰ ἐν ἑτέρᾳ μᾶλλον πεπολιτισμένη συνοικίᾳ ἐνθα κατώκουν οἱ δικηγόροι τοῦ Λονδίνου, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα περιέπεσε πολλάκις εἰς θλιβερὰν ἀμυχανίαν. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1764, τοσοῦτον καθυστέρησε τὸ ἐνοικιόν του, ὥστε ἡμέραν τινὰ η ξενοδόχος του ἐπεσκέψθη αὐτὸν συνοδευομένη καὶ μπὸ ἐνός δικαστικοῦ κλητῆρος. Ο χρεώστης, ἐν τῇ ἀμυχανίᾳ του, ἐπεμψεν ἀγγελιοφόρον εἰς τὸν Ιόνσωνα; ὅστις, εἰ καὶ ἥτο πολλάκις μεμψίμοιρος καὶ ἀπότομος δὲν ἔπαινεν ὅμως τοῦ νὰ είναι πάντοτε καὶ φίλος, τῷ ἀπέξειλε διὰ τοῦ ἀγγελιοφόρου μίαν Γινέαν, ὑποσχεθεὶς συνάματα νὰ ἔλθῃ προθύμως αὐτὸς δι ἕδιος φθάσας δὲ μετ’ ὅλιγον, εὗρε τὸν Γόλσμιθ, ὅστις εἶχεν ἥδη ἀλλάξει τὴν Γινέαν, ἐμπαῖζοντα τὴν οἰκοκυρίαν του καὶ πίνοντα συγχρόνως ἀπὸ μιᾶς φιλίης Μαδέρετον οἶνον. Ο Ιόνσων ἔθεσε τὸ πῶμα εἰς τὴν φάλιν τοῦ ἔξωρικες τὸν φίλον αὐτοῦ νὰ σκεφθῇ ἡσυχίας διὰ ποίου μέσου ἡδύνατο νὰ προμηθευθῇ χρήματα. « Ἐχω ἐν μυθιστόρημα τὸ δηποτίον δύναται νὰ τυπωθῇ, » ἀπήντησεν δι Γόλσμιθ. Ο Ιόνσων διέτρεξε τὸ χειρόγραφον, καὶ παρατηρήσας ὅτι περιείχοντο ἐν αὐτῷ καλὰ πράγματα, ἔδραμε νὰ τὸ δείξῃ εἰς ἐκδότην τινὰ, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ ἔξηκοντα λίρας στερλίνας. Ο Ιόνσων ἐπανῆλθε παραχρῆμα φέρων τὸ ποσόν τοῦτο δι’ οὖς ἐπληρώθη τὸ ἐνοίκιον, καὶ οὕτω δικητὴρ ἀπεσύρθη. Κατά τινας, διαφόρως διηγουμένους τὸ γεγονός τοῦτο, δι Γόλσμιθ ἐπέπληξε πικρῶς τὴν ξενοδόχον του διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν συμπειθωρά-

της καὶ ἀλλούς προσεκάλεσε μάλιστα αὐτὴν
νὰ λάβῃ μετ' αὐτοῦ τὸ τέισον. Πιθανῶς ἀμφότερα
ταῦτα εἰσὶν ἀληθῆ, ἀλλὰ τὸ μυθιστόρημα δὲ ἐφάνη
εἰς τὸ κοινὸν διὰ τοιούτου τρόπου ἵν δὲ Ἐφημέ-
ριος τοῦ Βακεψιέλδου.

Άλλα πρίν ή δημοσιευθῇ ὁ Ἐφημέριος τοῦ Βα-
κεριέλδου ἐπῆλθεν ή μεγίστη κρίσις εἰς τὸν φι-
λολογικὸν βίον τοῦ Γόλσμιθ. Κατὰ τὴν ἑδομά-
δα τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1764 ἐδημο-
σιεύθη τὸ ποίημα, ὃ ἔφερεν ἐπιγραφὴν ὁ Περιη-
γητής. Τοῦτο ἦν τὸ πρῶτον ἔργον ὃ ἐδημοσιεύσεν
ἐπ' ὀνόματί του, καὶ διὰ τοῦ ποιήματος τούτου
κατετάχθη αὐθιωρεὶ εἰς τὴν τάξιν τῶν κλασσι-
κῶν συγγραφέων τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης. Οἱ ἀρ-
ιστικότεροι τῶν κριτικῶν ἐκήρυξαν ὅτι μετὰ τὸ
τέταρτον βιβλίον τῆς Dunciade τοῦ Πώπ οὐδὲν
ποίημα ἐδημοσιεύθη ἀνώτερον τοῦ Περιηγητοῦ.

Τίπο τινα ἔποιψιν, διερηγητής τοῦ Γόλσμιθ
διαφέρει πασῶν τῶν λοιπῶν αὐτοῦ συγγραφῶν. Γε-
νικῶς εἰπεῖν, τὸ διάγραμμά του ἦν ἐλαττωματι-
κὸν, ή δὲ ἐκτέλεσις ἐπιτυχῆς, ἐνῷ ἐν τῷ Περιηγη-
τῇ ἡ ἐκτέλεσις, εἰ καὶ δὲν στερεῖται ἀξίας, ὑπο-
λείπεται δῆμος πολὺ τοῦ διαγράμματος. Οὐδὲν
φιλοσοφικὸν ποίημα ἀρχαῖον ή νέον ἔχει τόσῳ
ὑψηλὸν καὶ συνάμα ἀπλοῦν τὸ διάγραμμα. Ἀγγλος
τις περιηγητής, καθήμενος ἐπὶ ἐνὸς βράχου τῶν
Ἀλπεων, παρὰ τὸ σημεῖον παρ' ᾧ ἐφάπτονται
τρεῖς μεγάλαι ἐπαρχίαι, ἐφορᾷ τὸ ἄπειρον πανό-
ραμα τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας του ἐκτυλισσόμενον, εἴτε
διαγράφει ἄπαντα τὰ βόμβατα τῆς μακρᾶς περιή-
γκσεώς του, ἀνακλεῖ τὴν ποικιλίαν τῶν χωρίων,
τῶν κλιμάτων, τῶν κυβερνήσεων, τῶν θρησκειῶν
καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ παρατηρηθεισῶν ἔθνικοτήτων,
— ὅπως καταλήξῃ εἰς τὸ ἀληθές εἴτε ψευδές
τοῦτο συμπέρασμα, διτι ή εὐδαιμονίας ἡμῶν δλί-
γον ἔξαρτᾶται ἀπὸ τῶν πολιτικῶν θεσμῶν, πλεῖ
στον δὲ ἀπὸ τοῦ ἴδιαιτέρου ἡμῶν χαρακτῆρος καὶ
τῆς μετριότητος τῶν ἡμετέρων ἐπιθυμιῶν.

Ἐνῷ ή τετάρτη ἔκδοσις τοῦ Περιηγητοῦ ἔκει-
το ἐπὶ τῶν γραφέων καὶ ἐξετίθετο εἰς ἅπαν-
τα τὰ βιβλιοπωλεῖα, ἐδημοσιεύθη καὶ δὲ Εργ-
μέριος τοῦ Βακεφιέλδου, ὃς οὐ ἔτυχε ταχέως με-
γίστης δημοτικότητος, ἵνα καὶ ἐτήρησε μέχρις
ἡμῶν, καὶ ἵσως θὰ τηρήσῃ αὐτὴν ἐφ' ὃσον ὑπάρ-
χει καὶ ἡ ἀγγλικὴ γλῶσσα. Οὐ μύθος εἶναι ἵσως
μιεισκευασμένος ὃσον δύναται κάκιστα. Απ' αὐτοῦ
ἐλλείπει οὐχὶ μόνον ἡ πιθανότης ἡτις ἀναγκαίως
πρέπει νὰ υπάρχῃ εἰς πᾶσαν ιστορίαν βασιζομέ-
νην ἐπὶ τῶν ἀγγλικῶν ἥθων, ἀλλὰ προσέτι καὶ

αὐτὴ ή σύστασις ἦν δικαιοῦται τις ὁ ἀπαιτεῖ εἰς τὴν παραδοξοτάτην τῶν μυθοποιῶν, ἔνθα παρίστανται μάγισσαι, γίγαντες καὶ νύμφαι. Άλλα τὰ πρώτα κεφάλαια τοῦ Ἐφημερίου τοῦ Βακεριέλδου ἔχουσι τὸ γλυκὺ τῆς ποιμενικῆς ποιήσεως καὶ συνάμα τὴν δηκτικὴν τῆς κωμῳδίας ζώηροττητα. Οἱ Μωϋσῆς καὶ αἱ διόπτραι του, ὁ ἐφημέριος καὶ ἡ μονογαμία του, ὁ ἀπαταιών καὶ ἡ κομιογονία του, ὁ ἐπιποκόμος ἀποδεικνύων, διὰ τοῦ Ἀριστέλους, ὅτι « αἱ ἀναφοραὶ ἐἰσὶν ἀναφορικαὶ » ἡ Ὀλιβία προπχασκευαζομένη εἰς τὸ νὰ προστηλυτήσῃ φαυλόβιόν τινα ἔραστὴν διὰ τῆς μελέτης τῆς μεταξὺ Ροθίνσωνος καὶ Παρατκευῆς συζητήσεως; αἱ μεγάλας δεσποίνες νομίζουσαι ἔσυτάς γυναικες μετὰ τῶν σκανδαλωδῶν κακολογιῶν των ἐπὶ τῶν ἐρώτων τοῦ σίρο Τόμκινς καὶ τῶν στίχων τοῦ δόκτορος Βουρδὼν, καὶ τέλος ὁ κ. Βούρχελ μὲ τὴν λέξιν *Judge*, ἣν μεταχειρίζεται ὡς ἐπωρδὸν, ἥγειρχην ἀθώον γέλωτα εἰς πλείστους ἀναγνώστας ὅσον οὐδέποτε ἥγειρχην τόσαι διλίγαι τὸν ἀριθμὸν σελίδες. Τὸ τελευταῖον ὅμως τοῦ μυθιστορήματος μέρος εἶναι πολὺ τοῦ πρώτου κατώτερον. Καλὸν ὅσον προσεγγίζομεν τὴν καταστροφὴν, τὸ ἀπίθανον διπλασιάζεται, καὶ αἱ κωμικαὶ λαμπηδόνες ἀπαστράπτουσι σπανιώτερον.

(Ἐπεταὶ συγέγεια).

Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ.

ΕΛΒΕΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

‘Үнд А. Дүүцээ.

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ Ρέυσσης, ρέων ἐντὸς κοίτης ἔξη-
κοντα πόδας βαθείας, μεταξὺ βράχων δέξυκορύ-
φων, διέκοπτε πᾶσαν συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν
κατοίκων τῆς κοιλάδος *Cornara* καὶ τῶν τῆς
κοιλάδος *Goschenen* δηλαδὴ μεταξὺ τῶν Γρι-
ζώνων καὶ τῆς τοπαρχίας Νέρης. Ή δὲ συνεχής
αὕτη διακοπὴ τῆς συγκοινωνίας ἐπροξένει μεγά-
λην βλάβην εἰς τὰς δύο δμόρους τοπαρχίας, καὶ
διὰ τοῦτο συνήθροισαν τοὺς καλλιτέρους αὐτῶν
ἀρχιτέκτονας, καὶ διὰ κοινῶν ἔξόδων ἐκτίσθησαν
πολλαῖς γέφυραι ἀπὸ τῆς μιᾶς ὅχθης εἰς τὴν ἄλ-
λην, ἀλλ' ὅχι τόσον στερεαῖ, ὥστε νὰ ἀνθί-
στανται εἰς τὴν αὔξησιν καὶ δρμὴν τῶν ὑδάτων,
ἢ εἰς τὴν πτῶσιν τῶν χιονοστοιχάδων. Τελευταία
τις τοιαύτη ἀπόσπειρα ἐγένετο περὶ τὸ τέλος τοῦ